IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
(nr 30)
z dnia 15 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 30)

15 października 2020 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Sławomira Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– odpowiedź Ministra Finansów na dezyderat nr 28 w sprawie przywrócenia praw do emerytury mundurowej części funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej,

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w zakresie art. 42 ust. 5 i 6 (BKSP-145-IX-57/20),

– petycję w sprawie zmiany dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych w zakresie zmiany tytułu oraz uchylenia rozdziału I (BKSP-145-IX-63/20),

– petycję w sprawie zmiany art. 7 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wypłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa oraz art. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 r. o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych w zakresie aktualizacji odesłania do innych przepisów(BKSP-145-IX-69/20),

– petycję w sprawie zmiany art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o finansach publicznych (BKSP-145-IX-73/20),

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w zakresie art. 1111 oraz art. 1112 (BKSP-145-IX-78/20),

– petycję w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie ograniczenia stronom i uczestnikom postępowania sądowego dostępu do wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych wraz załącznikami, złożonych przez inne strony lub uczestników postępowania (BKSP-145-IX-80/20).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Dziedzic** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Marcin Rosół** zastępca dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji, **Grzegorz Dostatni** dyrektor Departamentu Prawnego Ministerstwa Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Sławomir Siwy** przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL oraz **Krzysztof Pater** – stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał**, **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Szanowni państwo, witam i otwieram 30. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabierania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać na adres poczty elektronicznej Komisji do Spraw Petycji. Proszę wszystkich z państwa o zachowanie wszelkich wymogów ostrożności, bezpieczeństwa. Informuję także, że posłowie – członkowie Komisji – obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania – za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów. Oczywiście wszyscy uczestniczący zdalnie robią to poprzez system zdalnego głosowania.

Przystępujemy do procedury stwierdzenia kworum. Proszę wszystkich państwa posłów obecnych na sali, a także uczestniczących w posiedzeniu zdalnie o przyciśnięcie dowolnego przycisku w systemie do głosowania, abyśmy mogli potwierdzić ilu posłów uczestniczy w posiedzeniu.

Dziękuję. Zgodnie z informacją z sekretariatu Komisji, informuję iż 15 posłów potwierdziło uczestnictwo w posiedzeniu. Stwierdzam, iż posiadamy wymagane regulaminem Sejmu kworum.

Przystępujemy do realizacji posiedzenia, zwołanego na mój wniosek przez panią marszałek. Obejmuje ono następujące sprawy: w punkcie pierwszym rozpatrzenie odpowiedzi ministra finansów na dezyderat nr 28 w sprawie przywrócenia praw do emerytury mundurowej części funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej; w punkcie drugim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w zakresie art. 42 ust. 5 i 6; w punkcie trzecim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych w zakresie zmiany tytułu oraz uchylenia rozdziału I; w punkcie czwartym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 7 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wypłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa oraz art. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 r. o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych w zakresie aktualizacji odesłania do innych przepisów; w punkcie piątym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o finansach publicznych; w punkcie szóstym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w zakresie art. 1111 oraz art. 1112; w punkcie siódmym rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie ograniczenia stronom i uczestnikom postępowania sądowego dostępu do wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych wraz załącznikami, złożonych przez inne strony lub uczestników postępowania.

Przystępujemy do realizacji porządku posiedzenia. Bardzo proszę przedstawiciela Ministra Finansów o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 28 w sprawie przywrócenia praw do emerytury mundurowej części funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Dziedzic:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przepraszam że wypowiadam się w tych warunkach…

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Nie da się siedzieć do wszystkich twarzą. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Dziedzic:

Szanowni państwo, odnosząc się do dezyderatu nr 28 Wysokiej Komisji chciałbym wstępnie zauważyć, że źródłem wątpliwości podniesionych przez pana przewodniczącego i szanowną Komisję jest zasadniczo niekonsekwencja w tworzeniu przepisów regulujących funkcjonowanie szeroko rozumianej administracji podatkowej, w zasadzie od połowy lat 90, aż do roku 2017. Jak państwo pamiętają w tych latach funkcjonowały 3 instytucje odpowiedzialne za funkcjonowanie administracji podatkowej naszego państwa. Była to przede wszystkim Służba Celna, złożona w swojej zasadniczej części z funkcjonariu-

szy, jednakże nieposiadająca uprawnień tożsamych z innymi służbami. Nie posiadała uprawnień do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i do 2009 roku funkcjonariusze nie byli wyposażeni w broń palną. Obok Służby Celnej najliczniejszą formacją jest administracja podatkowa, która składała się tylko i wyłącznie z pracowników cywilnych i nie realizowała zadań policyjnych, do których nawiązuje ustawa. Trzecia instytucja to kontrola skarbowa, która dla odmiany realizowała zadania policyjne, lecz nie składała się z funkcjonariuszy, a wyłącznie z pracowników cywilnych. Ten stan rzeczy powoduje do dnia dzisiejszego olbrzymie kłopoty w jednolitym podejściu do kwestii zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej, zwłaszcza w zakresie wyliczania stażu służby.

Przygotowując włączenie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w 2018 roku w system zaopatrzenia służb mundurowych kierowano się zasadą wydawało się logiczną i prostą, że tylko byli funkcjonariusze Służby Celnej oraz aktualni funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej będą podlegali zaopatrzeniu emerytalnemu właściwemu dla służb mundurowych. Jak wynika z treści dezyderatu – bo nie chcę dziś tej odpowiedzi przytaczać, myślę że wszyscy się z nią zapoznali…

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Odpowiedź otrzymaliśmy na piśmie.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Dziedzic:

Rodzi się bardzo dużo wątpliwości. Mimo naszego stanowiska, jako kierownictwa MF, które było na początku jednolite i jasno stwierdzało, że nie należy mieszać dwóch systemów – cywilnego, wynikającego ze stosunku pracy, z systemem zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych wynikającego ze stosunku służby, generalnie nie chcę negować odpowiedzi, którą Wysoka Komisja otrzymała na piśmie, doszliśmy do wniosku, że należy podjąć po raz kolejny próbę przygotowania prac legislacyjnych zmierzającą w kierunku realizacji wątpliwości, które pan przewodniczący zgłosił w wystąpieniu, które podzielamy i zauważamy jako szefostwo Krajowej Administracji Skarbowej. Szanowna Komisjo, niezależnie od przedłożonej odpowiedzi rozpoczęliśmy prace przygotowujące wyjaśnienie dla tych wątpliwości, poprzez zaliczenie stażu pracy pracownikom urzędów kontroli skarbowej, jako tożsamych z latami pełnienia służby.

Co wpłynęło na taką zmianę podejścia Ministerstwa Finansów? Jak państwo posłowie zapewne wiedzą, wyłom w tej sztywnej zasadzie niełączenia systemu emerytalnego służb mundurowych z cywilnym został już dokonany chociażby w ustawie o Straży Marszałkowskiej, czy też w ustawie o Straży Pożarnej. W pewnym momencie dla części pracowników cywilnych, którzy zostali funkcjonariuszami tych formacji, czas pracy uznano za tożsamy z latami pełnienia służby. Jako resort przygotujemy odpowiednie wyliczenia. Wstępnie mogę powiedzieć, że mamy zidentyfikowaną grupę około 500 pracowników, aktualnych funkcjonariuszy, których te regulacje by dotyczyły. Jest też potrzeba ustalenia daty, od której praca w urzędach kontroli skarbowej byłaby zaliczana za tożsamą z pełnieniem służby. Na przestrzeni lat – w przypadku urzędów kontroli skarbowej od początku lat 90 – zakres zadań stawianych pracownikom ulegał znacznym modyfikacjom i zmianom. Jedną z koncepcji jest przyjęcie roku 2002, jako momentu, który wpłynął na realizację przez urzędy kontroli skarbowej zadań stricte policyjnych. Wiązało się to z likwidacją Generalnej Inspekcji Celnej. Zadania zlikwidowanej w 2002 roku GIC przejęły zasadniczo urzędy kontroli skarbowej.

Mamy przygotowany projekt artykułu, który w pakiecie zmian do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej wyjaśniłby w sposób jednoznaczny kwestię zatrudnienia w urzędach kontroli skarbowej. Projekt ustawy jest w tej chwili poddany opiniowaniu wewnętrznemu. Nie znamy jeszcze ostatecznego brzmienia przepisu, gdyż czekamy m. in. na opinię izb administracji skarbowej, gdzie większość dawnych pracowników urzędów kontroli skarbowej pełni dziś służbę lub wykonuje pracę. Jeżeli uda się nam przygotować odpowiednie przepisy, zrealizujemy postulaty podniesione przez szanowną Komisję w petycji.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

W dezyderacie, bo w nim wyraziliśmy nasze stanowisko. Był on efektem rozpatrzenia petycji.

Szanowni państwo, mamy zgłoszenie chęci zabrania głosu przez przewodniczącego Związku Zawodowego Celnicy PL – pana Sławomira Siwego. Widzimy pana. Bardzo proszę o pana stanowisko wobec odpowiedzi złożonej przez Ministerstwo Finansów i deklaracji złożonych przez pana Piotra Dziedzica – podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL Sławomir Siwy:

Dzień dobry, panie przewodniczący. Sprawdzam łączność.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Słyszymy pana bardzo dobrze. Prosimy o przedstawienie stanowiska.

Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL Sławomir Siwy:

Dziękuję bardzo. Popieramy tę petycję całym sercem. Pragnę zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na pewien – mówiąc wprost – bałagan, który spowodowany został wprowadzeniem nowelizacji wbrew projektowi obywatelskiemu, który zebrał 200 tys. podpisów. Były to różne zmiany wprowadzone przez Ministerstwo Finansów, później zatwierdzone przez Sejm, gdzie wprowadzono funkcjonariuszy służby celno-skarbowej do zaopatrzeniowego systemu emerytalnego. Ten bałagan spowodował, że do Wysokiej Komisji wpłynęło szereg petycji, które dotykają tej sprawy.

Wczoraj Wysoka Komisja raczyła wystąpić z dezyderatem do Prezesa Rady Ministrów w sprawie petycji, która również dotyczy funkcjonariuszy. Chodzi w niej o wykreślenie art. 12 ust. 2 tej ustawy. W tej petycji mamy dodanie pewnych przepisów do ust. 2 w art. 12. Wysoka Komisja wczoraj ponowienie rozważała projekt ustawy Komisji, który był przygotowany w poprzedniej kadencji Sejmu i uległ dezaktualizacji ze względu na zakończenie kadencji. W związku z tym wczoraj skierowano dezyderat do Prezesa Rady Ministrów. To słuszny kierunek, aby te wszystkie petycje, które są, nawet te nierozpatrzone, uwzględnić. Jest w tym nasza petycja, pod nr 39, z 11 marca 2020 roku, która szerzej i kompleksowo naprawia wszystkie nieprawidłowości, nierówne traktowanie i dyskryminację, którą wprowadziło Ministerstwo Finansów, zmieniając projekt obywatelski. Ponad 200 tys. obywateli wnioskowało o włączenie Służby Celnej do zaopatrzeniowego systemu emerytalnego. Prosiłbym, aby Wysoka Komisja zastanowiła się nad tym, aby kompleksowo załatwić tę sprawę. Temat podnoszony w petycji dotyczy jeszcze funkcjonariuszy służby celnej przed 1999 rokiem. Uzasadnienie tej petycji jest takie samo, jak w projekcie, który jest w uzgodnieniach wewnętrznych Ministerstwa Finansów, który wzbudził ogromne kontrowersje.

Ludzie poczuli się traktowani nierówno, dyskryminowani. Ogromna rzesza funkcjonariuszy, tak samo wcześniej, wykonywała zadania policyjne w ramach stosunku pracy i minister finansów w projekcie wewnętrznym tę pominął kwestię. To funkcjonariusze Służby Celnej wykonywali działania o charakterze policyjnym przed 1999 rokiem. Następnie przekształcono ich zatrudnienie w stosunek administracyjno-prawny. Dotyczy to również innych funkcjonariuszy urzędu kontroli skarbowej – np. funkcjonariuszy, którzy przeszli do służby celnej w 2003 roku. Ich stosunek pracy przekształcił się w stosunek administracyjno-prawny w 2009 roku. Im też się to nie zalicza, a Ministerstwo Finansów nie uwzględnia tych propozycji. To kolejny krok w kierunku nierównego traktowania.

Popieramy petycję całym sercem, ale należy na sprawę spojrzeć kompleksowo i wreszcie porządnie uregulować. Ideałem dla nas, dla środowiska zawodowego, naszych przyjaciół, znajomych, obywateli, przyjaciół, których prosiliśmy o podpisy, aby te 200 tys. podpisów, które zebraliśmy w ubiegłej kadencji pozwoliło na porządne uregulowanie sprawy, tak jak życzyli sobie obywatele. Proszę zauważyć, że mijają już dwa lata i z tą sprawą jest ogromy problem dla mnóstwa osób w izbach administracji skarbowej, Zakładzie Emerytalno-Rentowym.

Kończąc, sprawa o której mowa w tej petycji na analogicznych zasadach dotyczy obecnych funkcjonariuszy, którzy mają niezaliczony okres pracy, kiedy wykonywali te same

zadania o charakterze policyjnym. Elementarne zasady przyzwoitości i szacunku oraz honoru powinny skłonić ministerstwo finansów do tego, aby równo potraktować wszystkich tych funkcjonariuszy, a nie robić kolejnych wyłomów i sytuacji, które niechybnie doprowadzą do bardzo poważnych perturbacji prawnych i niepokojów społecznych. Pragnę powiedzieć, że od przedwczoraj, gdy ukazał się projekt wewnętrzny Ministerstwa Finansów, odebrałem setki telefonów i e-maili, że jedziemy na Warszawę, bo to policzek dla całej rzeszy funkcjonariuszy, którzy są w analogicznej sytuacji i są pomijani.

Ministerstwo Finansów chce wprowadzić kolejną dyskryminację. Popierając tę petycję możemy wszyscy usiąść i wypracować projekt, który uwzględni wszystkich w podobnych sytuacjach i zlikwiduje ten problem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Jak rozumiem stanowisko przedstawione przez pana ministra, jest otwartość na poszukiwanie nowych rozwiązań, również tak, by uwzględnić oczekiwania wnoszących petycję. Te prace nie są zamknięte, nie jest tak, że wraz z odpowiedzią na piśmie spada gilotyna. Jak rozumiem, projekt jest w trakcie wewnętrznych prac rządowych i powinien on również uwzględnić postulaty zawarte w petycji. Tak, panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MF Piotr Dziedzic:

Oczywiście, panie przewodniczący. Tak jak powiedziałem, po to przygotowaliśmy ten projekt, aby przymierzyć się do realizacji postulatów zawartych w petycji. Nie do końca zgadzam się ze słowami pana przewodniczącego, że to jest kolejna dyskryminacja i że brak tu honoru itd. Jesteśmy jednak do tego przyzwyczajeni, bo mamy to w naszych kontaktach na co dzień. Według mnie jest to raczej próba wyprostowania pewnej sytuacji, która z przyczyn, o których wspominałem, mieszania systemów zatrudnienia i wykonywanych zadań w różnych latach i różnych formacjach dała nam dziś takie skutki. Musimy się z tym zmierzyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Panowie, myślę, że to pole do negocjacji roboczych, które umożliwią wymianę argumentów bez tego całego kontekstu publiczności. Chodzi o to, aby znaleźć rozwiązania satysfakcjonujące obie strony. Tak rozumiem dzisiejszy stan rzeczy. Petycję referował pan poseł Robert Obaz. Bardzo proszę pana posła o stanowisko w tej sprawie.

Poseł Robert Obaz (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę że pan przedstawiciel ministerstwa rozwiał wiele obaw. Gdy przeczytałem odpowiedź na dezyderat miałem dużo wątpliwości co do tego, co się dzieje. Cieszy to, że ministerstwo pracuje nad takim rozwiązaniem. Jestem przekonany, że włączy w to też osoby, które bezpośrednio reprezentują służby, które napisały do nas petycje. Pan przewodniczący związku powiedział, że napływają one z różnych stron. Jestem przekonany, że temat zostanie przez ministerstwo rozwiązany, przy pewnym dialogu społecznym. Taką usłyszeliśmy deklarację. Myślę, że należy przyjąć odpowiedź na dezyderat i liczyć na to, że ministerstwo dotrzyma słowa i przygotuje jak najszybciej projekt obejmujący osoby, które zostały poszkodowane. Jak mogliśmy usłyszeć wcześniej – na posiedzeniu Komisji – to grupa 300 osób. Pan przedstawiciel ministerstwa powiedział, że jest to około 500 osób. Nie narazi to budżetu państwa na jakieś ogromne koszty. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Pan Krzysztof Pater – nasz stały doradca. Bardzo proszę o pana stanowisko.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Myślę, że stan faktyczny jest taki, że mamy odpowiedź, dodatkowe, interesujące informacje i deklarację podjęcia pracy. W sytuacji, gdy mówimy o styku dwóch systemów – czyli powszechnego i mundurowego oraz kwestii zaliczania okresów systemu powszechnego, dających uprawnienia w systemie mundurowym, oczywiście ta granica zawsze jest elementem dyskusyjnym. Można sobie teoretycznie wyobrazić, że cofamy się daleko wstecz i nagle pojawiają się postulaty, aby osobom, które od dawna korzystają z systemu emery-

talnego nagle przyznawać emeryturę mundurową, bo w jakimś okresie tam pracowały. Konieczne jest szukanie racjonalnej granicy ze związkami zawodowymi, dającej się też obronić. Trzeba brać pod uwagę, że ta granica zawsze będzie umowna i zawsze pojawią się jakieś grupy. Nawet, jeśli przyznano by teoretycznie uprawnienia mundurowe tym, którzy mają emerytury z systemu powszechnego, może okazać się, że także inne służby mundurowe i np. starzy funkcjonariusze Straży Marszałkowskiej zjawią się z postulatami. Jest to bardzo delikatna kwestia i musi być oparta przede wszystkim na merytorycznych przesłankach. Ta decyzja może mieć wpływ także na wiele innych rozwiązań. Dialog i merytoryczna rozmowa z przedstawicielami związków zawodowych wydaje się najlepszym rozwiązaniem.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Pan przewodniczący Siwy chciałby jeszcze odnieść się do argumentów, które padły w dyskusji? Bardzo proszę.

Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL Sławomir Siwy:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w Straży Marszałkowskiej i Państwowej Straży Pożarnej, gdzie zostało to przeprowadzone, dotyczyło to wszystkich funkcjonariuszy, bez wyjątku. W tym przypadku Ministerstwo Finansów chce wprowadzić podział i dyskryminację. Chciałem tylko tyle dodać. Idźmy wzorem innych formacji mundurowych.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Bardzo proszę, jeszcze pan minister.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Dziedzic:

Niestety nie mogę zgodzić się z opinią pana przewodniczącego. W Straży Pożarnej kwestie emerytalne definiowały zajmowane stanowiska, podobnie w Straży Marszałkowskiej, jeśli dobrze pamiętam. Tylko osoby na określonych stanowiskach zostały włączone do systemu emerytalnego. Bardzo dziękuję panu doradcy za taki głos rozsądku. Musimy ustalić gdzie zaczynała się służba. To nie jest tylko wymóg wynikający z realizowanych zadań. W procesie legislacyjnym potrzebna jest data. Bez tego konsekwencje dla całego systemu zaopatrzenia służb mundurowych mogłyby być niewyobrażalne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Szanowni państwo, jest rekomendacja, abyśmy przyjęli odpowiedź ministra finansów. Oczywiście nie kończy to sprawy, ona jest w toku. Pan minister jasno też deklarował, że niezależnie od pisemnej odpowiedzi prace i dyskusja trwają. Trzeba mieć nadzieję, że ten kolejny etap, czyli dyskusja w sprawie tej petycji, przybliża nas do rozwiązań, które będą akceptowane przez wszystkich zainteresowanych. Czy wobec rekomendacji, aby przyjąć odpowiedź ministra finansów na dezyderat nr 25 sprawie przywrócenia praw do emerytury mundurowej części funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej jest sprzeciw? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja przyjęła odpowiedź. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę pana posła Marcina Duszka o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z 6 kwietnia 1990 roku o Policji – art. 42 ust. 5 i 6.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedmiotem petycji z dnia 22 stycznia 2020 roku, wniesionej przez osobę fizyczną, jest propozycja zmiany brzmienia art. 42 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji. Zmiana polega na zapewnieniu funkcjonariuszowi Policji, uniewinnionemu i przywróconemu do służby, pełnej rekompensaty za cały okres pozostawiania poza służbą oraz wliczeniu tego okresu do wysługi emerytalnej. Przepisy w obecnym kształcie przewidują jedynie świadczenie pieniężne za okres do 6 miesięcy pozostawania poza służbą i nie wliczają tego okresu do wysługi emerytalnej. Petycja mieści się w zakresie kompetencji Sejmu i spełnia wymogi formalne.

Zaproponowane w petycji zmiany dotyczą kwestii zwrotu uposażenia funkcjonariuszowi Policji niesłusznie wydalonemu ze służby, z powodu wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby za czyn wypełniający jednocześnie znamiona przestępstwa i przewinienia dyscyplinarnego. Przepisy zmierzają do zagwarantowania funkcjonariuszowi wydalonemu ze służby, a następnie uniewinnionemu, wypłatę uposażenia za cały okres pozostawania poza służbą, a także wliczenie tego okresu do wysługi emerytalnej.

W petycji wnioskodawca zawarł propozycję nowego brzmienia art. 42 ust. 5-6 ustawy o Policji. Sejm dokonał zmian w prawie w związku z przywołanym w opinii prawnej wyrokiem. Ustawa nowelizująca z dnia 16 maja 2019 roku wprowadziła do systemu prawnego rozwiązania korespondujące z uwagami trybunału zawartymi w uzasadnieniu wyroku o sygnaturze akt SK 18/14, umożliwiła częściową rehabilitację prawną i powrót do służby uniewinnionego w postępowaniu karnym policjanta, który został zwolniony ze służby. W opinii zawarty został również głos rzecznika praw obywatelskich. Zdaniem rzecznika, ustawa nowelizująca z dnia 16 maja 2019 roku nie rozwiązała wszystkich problemów związanych z prawną rehabilitacją pomówionych funkcjonariuszy Policji. Rzecznik postuluje wprowadzenie rozwiązań prawnych do ustawy o Policji umożliwiających pełną rekompensatę za okres pozostawania funkcjonariusza poza służbą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Obecny jest przedstawiciel ministra spraw wewnętrznych. Bardzo proszę. Proszę przyłożyć tę zawieszkę do lewego głośnika.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Mariusz Cichomski – dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pozwolę sobie zacząć wypowiedź od kwestii informacyjnej. Analogiczna petycja trafiła również do Senatu i była już przedmiotem wstępnego rozpatrzenia przez stosowną Komisję. W oparciu o to 28 września Senat wystąpił do ministra spraw wewnętrznych i administracji o odniesienie się szczegółowo do postulatów. Opinia jest obecnie przygotowywana. Jesteśmy na etapie analizy stanowisk poszczególnych formacji podległych. Odnosząc się do kwestii stricte merytorycznej, jak najbardziej, w pierwszym rzędzie trzeba powiedzieć, że ta petycja stanowi kontynuację perspektywy zrealizowanej poprzez nowelizację szeregu ustaw – nie tylko ustawy o Policji, ale też o Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa, ustaw dotyczących służ specjalnych i Służby Więziennej oraz o ile dobrze pamiętam również Straży Marszałkowskiej. Obejmuje umożliwienie przywrócenia do służby tych funkcjonariuszy, którzy zostali uniewinnieni, w sytuacji zbiegu dwóch autonomicznych postępowań – karnego i dyscyplinarnego. Tak wygląda to w skrócie.

Na gruncie Policji takiemu funkcjonariuszowi przysługuje maksymalnie sześciomiesięczny zwrot środków. Oczywiście postępowanie karne, które było przedmiotem, mogło trwać kilka dobrych lat. Z punktu widzenia czysto pragmatycznego w ustawie o Policji nie ma formy zadośćuczynienia za cały okres przebywania poza służbą, jeśli ta osoba została później uniewinniona. Z drugiej strony pamiętajmy o tym, że istnieją również inne mechanizmy prawne – chociażby art. 448 Kodeksu cywilnego pozwalający na zadośćuczynienie w tego typu sytuacjach. Spójrzmy też jak w innych przypadkach uregulowana jest ta kwestia – chociażby w kodeksie pracy. W art. 57 § 1 – czyli w odniesieniu do pracowników cywilnych – mamy widełki zwrotu od 1 miesiąca do 3 miesięcy. Jest tam ograniczenie i to jeszcze bardziej restrykcyjne. Na tym etapie, nie przesądzając jakie będzie ostatecznie nasze stanowisko, bardzo przychylnie patrzymy na tę inicjatywę. Jako MSWiA i jako cała strona rządowa popieraliśmy wspomnianą inicjatywę ustawodawczą Senatu. Musimy teraz zobaczyć szczegółowo, jakie byłyby tego realne konsekwencje, w tym przede wszystkim finansowe. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję panu dyrektorowi. Do zabrania głosu w sprawie tej petycji zgłosił się również przedstawiciel Komendy Głównej Policji pan Marcin Rosół – zdalnie. Bardzo prosimy pana zastępcę dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej o zabranie głosu.

Zastępca dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji Marcin Rosół:

Inspektor Marcin Rosół – zastępca dyrektora Biura Kadr Szkolenia i Obsługi Prawnej. Panie przewodniczący, szanowni państwo, uzupełniając to, co powiedział pan dyrektor Cichomski, Komenda Główna Policji została zobowiązana do zajęcia stanowiska w tej sprawie przez Senat do końca października tego roku. Oczywiście takie stanowisko będzie przygotowane. Niezależnie od tego przygotujemy także stanowisko dla ministerstwa, o co zostaliśmy poproszeni.

Odnosząc się do samego meritum tej sprawy należy zwrócić uwagę, że osoby zwolnione ze służby w tym trybie dyscyplinarnym były zwalniane w latach 2001-2002 według przepisów dyscyplinarnych obowiązujących wcześniej. Wtedy dyscyplinarnie policjant odpowiadał za popełnianie przestępstw. Obecnie ta regulacja została zniesiona i policjanci nie odpowiadają za popełnianie przestępstw. Tożsamość czynów mogłaby nastąpić w niektórych przypadkach, ale jest to mała skala. Odnotowujemy około 20-30 kar wydalenia rocznie. Nie jest to dużo w stosunku do ogólnie zatrudnionych policjantów. Pragnę jednocześnie zaznaczyć, że propozycja regulacji wskazana w petycji w tym kształcie dotyczyłaby wszystkich zwolnionych policjantów, którzy zostali przywróceni do służby, bez względu na to jakie okoliczności towarzyszyły temu przywróceniu. Odniesiemy się merytorycznie do wszystkich aspektów dotyczących plusów i minusów rozwiązań prawnych, które mogłyby być wprowadzane, aby zmienić regulacje prawne w zakresie świadczenia, które jest przyznawane policjantom przywracanym do służby. Będzie to podlegało jeszcze gruntownym analizom. Zobaczymy jak to wygląda i zajmiemy oficjalne stanowisko. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan dyrektor Cichomski. Proszę bardzo.

Dyrektor departamentu MSWiA Mariusz Cichomski:

Tak jest, panie przewodniczący. Tytułem uzupełnienia, ewentualne zmiany w tym zakresie, tak jak te z 2019 roku nie mogą swoim zakresem absolutnie objąć wyłącznie jednej formacji. Tożsame uregulowania musiałyby być wprowadzone względem pozostałych, na zasadzie równościowej. To wszystko.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o zabranie głosu.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Wydaje się, że merytorycznie propozycja zawarta w petycji jest rozsądna. Punktem startowym, jeśli Komisja miałaby podjąć inicjatywę ustawodawczą, jest rozpoznanie skali zjawiska. Przedstawiciel Komendy Głównej Policji wspomniał o 20-30 wydaleniach w skali rocznej, ale ważniejsze jest pytanie ile jest przywróceń. Tak jak pan dyrektor powiedział, istotna jest też kwestia innych służb. Tak czy siak ewentualne podjęcie inicjatywy ustawodawczej wymaga nie tylko napisania ustawy, ale także uzasadnienia. W związku z tym pewne informacje są niezbędne. Proponowałbym Komisji wystąpienie z dezyderatem do ministra spraw wewnętrznych i administracji o informację na temat skali zjawiska, oceny postulatu zawartego w petycji. Moglibyśmy uzyskać też informacje dotyczące pewnych niuansów, o których wspomniał przedstawiciel KGP – w jakich okolicznościach następuje przywrócenie, czy zasadne byłoby jakieś różnicowanie. Ważna jest też informacja o skali zjawiska przywróceń w innych służbach, bo to *de facto* jest dla nas interesujące – nie wydalenia, ale przywrócenia. Prawdopodobnie zdecydowana większość wydaleń jest zasadna i nie dochodzi do przywróceń. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Bardzo proszę pana posła Marcina Duszka o podsumowanie i rekomendację.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

W związku z sugestią naszego eksperta, proponowałbym skierowanie dezyderatu, w którym prosilibyśmy o określenie skali zjawiska, kwestii przywróceń i jak wyglądają inne okoliczności.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Jest rekomendacja, abyśmy w sprawie postulatów zawartych w petycji wystąpili z dezyderatem do ministra spraw wewnętrznych i administracji. Czy wobec tej rekomendacji jest akceptacja? Nie słyszę uwag. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Przechodzimy do kolejnego punktu – proszę pana posła Marcina Duszka o przedstawienie petycji w sprawie zmiany dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych w zakresie zmiany tytułu oraz uchylenia rozdziału I.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedmiotem petycji jest żądanie zmiany dekretu z dnia 27 lipca 1949 roku o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych w zakresie zmiany tytułu oraz uchylenia rozdziału I. W petycji postuluje się, aby uchylić rozdział I dekretu i w związku z tym dekretowi nadać tytuł „O określaniu wysokości nieumorzonych zobowiązań pieniężnych”. W uzasadnieniu petycji oceniono, że zmiana ma charakter porządkujący. Petycja spełnia wymogi formalne.

Postulat zawarty w petycji nie zasługuje na poparcie, ponieważ przepisu art. 2 dekretu nie należy oceniać jako bezprzedmiotowego. Przepis ten zawiera normę prawną, którą można odczytać z jego treści. Nie zmienia tego fakt, iż do wyinterpretowania tej normy w praktyce potrzebne jest sięgnięcie do pierwotnej treści art. 1 dekretu. Należy to traktować jako techniczny zabieg odczytania przepisu, a nie jako wadę czy bezprzedmiotowość regulacji zawartej w art. 2. Powyższa ocena przepisu art. 2 dekretu, jako przepisu zawierającego określoną normę prawną, implikuje niecelowość usuwania rozdziału 1 dekretu i zmianę tytułu dekretu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o stanowisko.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Temat jest taki sam, jak wczoraj – co zrobić z dekretami z lat 40., które mają w sobie wiele przepisów nieaktualnych, można powiedzieć, że powtórzonych, bo znajdują się w innych ustawach. Proponowałbym, aby nie mnożyć przy każdej petycji odrębnego dezyderatu. Ten problem proponuję dołączyć do dezyderatu, o którym Komisja postanowiła wczoraj. Był jeden dezyderat, o ile dobrze pamiętam, skierowany do premiera, dotyczący kwestii systemowego rozwiązania problemu dekretów. Przy tym temacie warto zaproponować też kompleksowy przegląd dekretów, rozważenie ich uchylania i przeniesienia do właściwych ustaw przepisów, które nie znajdują pokrycia.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Panie pośle, pana rekomendacja?

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Panie przewodniczący, wsłuchując się w głos naszego eksperta, proponowałbym dołączyć kwestie z dzisiejszej petycji do wcześniejszego dezyderatu, który jak usłyszałem, wczoraj został skierowany do premiera.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Wczoraj podjęliśmy taką decyzję. Szanowni państwo, podejmiemy regulaminowo decyzję, że w sprawie tej petycji wystąpimy z dezyderatem. Czy wobec takiej decyzji jest akceptacja? Słyszę, że tak. Druga decyzja – dołączymy tę kwestię do dezyderatu, który skierowaliśmy do prezesa Rady Ministrów wczoraj, w sprawie obowiązywania w polskim porządku prawnym dekretów. Czy jest akceptacja? Słyszę, że tak. Podjęliśmy zatem taką decyzję. Dziękuję.

Kolejna sprawa – także referuje pan poseł Marcin Duszek. Proszę o przedstawienie petycji w sprawie zmiany art. 7 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 1 grudnia 1995 roku o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa oraz art. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 r. o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych w zakresie aktualizacji odesłania do innych przepisów.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowni państwo, szanowny panie przewodniczący, przedmiotem petycji jest żądanie zmiany ustawy z 1 grudnia 1995 roku o wpłatach z zysku przez jednoosobowe Spółki skarbu Państwa. W uzasadnieniu petycji podkreślono, iż pierwsza ustawa odwołuje się do prawa bankowego z 1989 roku, które zostało niemal w całości uchylone, a druga ustawa odwołuje się do nieistniejących obecnie sądów wojewódzkich, pomimo iż była kilka razy nowelizowana. Petent zaznaczył ponadto, iż postulowane zmiany mają charakter porządkujący. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

Odnosząc się do postawionych w petycji postulatów należy zauważyć, że w obowiązującym brzmieniu zarówno art. 7 pkt 2 lit a. ustawy o wpłatach, a także art. 3 ustawy o zwrocie korzyści, pomimo że zawierają nieaktualne odesłania, nie sprawiają w praktyce ich stosowania problemów interpretacyjnych. Potrzeba uporządkowania tekstu prawnego, wskazana jako jedyny powód podjęcia inicjatywy ustawodawczej, niepoparta żadnym innym argumentem, np. koniecznością rozwiązania problemów interpretacyjnych występujących w trakcie procesu stosowania prawa budzi wątpliwości, jako wyłączna podstawa do inicjowania i dokonywania zmian ustawowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie stanowiska.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Proponowałbym tradycyjną metodę postępowania Komisji – zwrócenie uwagi właściwemu ministrowi. W tym przypadku jest to minister aktywów państwowych. Należy zwrócić uwagę na potrzebę dokonania korekt ustawowych przy okazji przedkładania propozycji innych zmian ustawowych. Myślę, że z punktu widzenia operacyjnego, także pod kątem niemnożenia dezyderatów, należy na spokojnie się temu przyjrzeć. Wczoraj nie było żadnej decyzji o kierowaniu dezyderatu do ministra aktywów państwowych, ale są jeszcze dwa kolejne przypadki. Komisja też przyjęła, że przy tego typu sprawach, jeśli są 2-3 petycje, w krótkim czasie wskazujące temu samemu ministrowi potrzebę wprowadzenia drobnych korekt przy okazji podjęcia inicjatywy ustawodawczej, należy te kwestie łączyć w jednym dezyderacie, a nie przeznaczać jeden dezyderat na każdą z nich. Trzeba rozpatrzyć odpowiedzi na dezyderat, to zajmuje później kilka minut, co nie jest konieczne.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. W tym punkcie do zabrania głosu zgłosili się przedstawiciele Ministerstwa Aktywów Państwowych – z Departamentu Prawnego. Bardzo proszę o państwa stanowisko. Pan dyrektor Grzegorz Dostatni i pan zastępca dyrektora Rafał Włodarski. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Ministerstwa Aktywów Państwowych Rafał Włodarski:

Szanowni państwo, witam serdecznie. Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Rafał Włodarski. Nasze stanowisko jest spójne z wyrażonym przez szanownych państwa przed chwilą. Postulowana zmiana petycji ma charakter stricte porządkujący. Ministerstwo proponuje, aby wnioskowana zmiana została dokonana przy okazji najbliższej nowelizacji tej ustawy.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, proszę o rekomendację.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Panie przewodniczący, wnoszę o nieuwzględnienie żądania będącego przedmiotem petycji.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Nie uwzględnimy tego w jakimś dezyderacie, aby ministerstwo mogło…

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Skoro mamy takie stanowisko pana dyrektora z Ministerstwa Aktywów Państwowych, że będzie to ujęte w najbliższej nowelizacji, to czy zaufanie w tej kwestii w stosunku do ministerstwa będzie pewnym nietaktem?

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Czy będzie to z naszej strony spełnieniem oczekiwań wnoszącego petycję? Pan Krzysztof Pater mówił, że to uwzględniamy. Ktoś może odebrać to tak, że zignorowaliśmy tę petycję i ją odrzuciliśmy, a to jest spójne z tym, co powiedział pan dyrektor z ministerstwa. To powinno być uwzględnione – w naszym dezyderacie, postulującym uwzględnienie zmian przy nowelizacji, to będzie spójne.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

W takim razie tak uczyńmy. Pytanie do eksperta – czy czekamy na te następne petycje, które będą dotykały podobnego problemu i wtedy kierujemy dezyderat, czy wystosowujemy go do Ministerstwa Aktywów Państwowych już dziś?

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Myślę, że dziś podejmiemy decyzję o wystosowaniu dezyderatu w tej sprawie. Jeśli pojawią się podobne sprawy i jeśli dezyderaty w ich kwestii będą powstawały równocześnie, wtedy zadecydujemy o ich połączeniu, tak jak w poprzedniej sprawie.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Zatem taka jest również moja rekomendacja.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Jest rekomendacja, by wystąpić z dezyderatem do ministra aktywów państwowych o dokonanie nowelizacji w postulowanym zakresie przy okazji wprowadzanych zmian w prawie. Czy wobec takiej rekomendacji jest akceptacja? Nie słyszę uwag. Uznaję, iż Komisja tak zdecydowała.

Szanowni państwo, kolejny punkt – również pan Marcin Duszek referuje petycję w sprawie zmiany art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o finansach publicznych.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, petycja została wniesiona przez pana S.A. Przedmiotem petycji jest żądanie zmiany art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym. Wnoszący petycję żąda zastąpienia wyrazów „26 listopada 1998 roku o finansach publicznych" wyrazami „27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych". Petycja spełnia wymogi formalne. Autor petycji słusznie podnosi, że w treści art. 33a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym nie uwzględniono zmiany stanu prawnego, jaki nastąpił po uchyleniu ustawy z dnia 26 listopada z 1998 roku o finansach publicznych i wejściu w życie 27 sierpnia 2009 roku ustawy o finansach publicznych. Potrzeba uporządkowania tekstu prawnego, niepoparta żadnym innym argumentem, np. koniecznością rozwiązania problemów interpretacyjnych występujących w trakcie procesu stosowania prawa stanowi wątłą podstawę do inicjowania i dokonywania zmian ustawowych. Jak wskazuje ekspert w opinii, wnioskowana zmiana może być ewentualnie dokonana przy okazji innej nowelizacji ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie stanowiska.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Mamy tu tę samą sytuację, co poprzednio – kwestię zmian o charakterze czysto porządkowym. W związku z tym właściwy jest dezyderat do ministra spraw wewnętrznych i administracji o uwzględnienie tej kwestii przy okazji najbliższych nowelizacji. Minister spraw wewnętrznych i administracji w tego typu sprawach jest dużo częstszym odbiorcą dezyderatów Komisji, więc szansa na połączenie wniosków będzie dużo większa, niż przy poprzedniej petycji.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy jest akceptacja dla takiej jednoznacznej rekomendacji?

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Nie słyszę uwag. Uznaję, iż Komisja podjęła decyzję, iż w sprawie objętej petycją wystąpi z dezyderatem do ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z 17 listopada 1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego w zakresie art. 1111 oraz art. 1112

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wpłynęła petycja podpisana przez pana S. A., który wyraził zgodę na ujawnienie imienia i nazwiska. Dotyczy zmiany art. 1111 i art. 1112, jak pan przewodniczący powiedział. Petycja spełnia wszelkie wymogi, aby mogła być rozpatrywana.

Art. 1111 dotyczy immunitetu sądowego osób korzystających z immunitetu dyplomatycznego. Art. 1112 dotyczy immunitetu sądowego osób, które posiadają immunitet konsularny. Przepisy tych dwóch artykułów mówią o pozwaniu tej osoby. Składający petycję proponuje uzupełnienie, przez dodanie § 3, w obu przepisach, w brzmieniu: „Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio w postepowaniu nieprocesowym". Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, problem zaczyna się w tym miejscu, ponieważ do tej petycji dołączona jest opinia Biura Analiz Sejmowych. Wydaje mi się, że ta opinia jest troszkę nie na temat. Jest pewna różnica między postępowaniem procesowym, gdzie żąda się coś od kogoś i sąd ma to rozstrzygnąć, a postepowaniem nieprocesowym, gdzie żądanie jest skierowane do sądu – od sądu żąda się zajęcia określonego stanowiska. To są sprawy spadkowe, dotyczące dróg koniecznych i wiele innych spraw, gdzie nie pozywa się osoby, tylko żądanie kieruje się do sądu. Wydaje mi się, że uniemożliwienie rozstrzygnięcia spraw spadkowych, przepadku przedmiotów i wielu innych może spowodować pewne perturbacje związane z niemożnością uregulowania stanu prawnego. Mogą też zaistnieć inne problemy. Ekspertka Biura Analiz Sejmowych we wnioskach napisała w ten sposób: „Postulowane w petycji zmiany mają w istocie charakter porządkujący". Wydaje mi się, że te zmiany nie zamykają się wyłącznie w charakterze porządkującym, ale mają charakter merytoryczny. Nie wiem czy należałoby wystąpić o uzupełnienie tej opinii i ponowne przeanalizować problem, czy też od razu wystąpić z dezyderatem, aby Ministerstwo Sprawiedliwości przeanalizowało ten problem. Ostatecznie pozwolę sobie na zajęcie stanowiska po wypowiedzi eksperta.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Myślę, że pan poseł ma rację. Pojawiają się tu ogromne wątpliwości, czy ta zmiana ma charakter merytoryczny. BAS wskazuje wyłącznie, sugerując się faktem, że wnioskodawca zdefiniował to, jako sprawę porządkową, że to zmiana porządkująca. Uwagi pana posła są absolutnie właściwe. Wydaje się, że dezyderat do ministra sprawiedliwości o ocenę propozycji i analizę ewentualnych skutków jej przyjęcia wydaje się najlepszym rozwiązaniem na tym etapie.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Możliwe, że w Ministerstwie Sprawiedliwości ten problem jest już analizowany i nasz dezyderat może uruchomić taką dyskusję i pozwoli uzyskać potrzebne informacje. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Panie pośle, proszę o rekomendację.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

W takim razie proponuję wystąpić z dezyderatem i wskazać w jego treści, że to jednak zdecydowanie inne postępowania. Postępowania cywilne są nie tylko w wydziale cywilnym, bo są to też nieprocesowe, gdzie nikogo się nie pozywa, tylko składa się żądanie do sądu. Proponuję przygotować dezyderat.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Jest rekomendacja, abyśmy w sprawie przedstawionej w zreferowanej petycji, w zakresie zmian w art. 1111 i art. 1112 Kodeksu postępowania cywilnego, wystąpili z dezyderatem do ministra sprawiedliwości. Czy wobec takiej propozycji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Przystępujemy do ostatniego punktu porządku tego posiedzenia. Ponownie proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o zabranie głosu i tym razem zreferowanie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie ograniczenia stronom i uczestnikom postępowania sądowego dostępu do wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych wraz załącznikami, złożonych przez inne strony lub uczestników postępowania.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, petycja ma bardzo wymowną nazwę, nadaną przez autora – „Prawo ubogich, a RODO". Zwolnienie od kosztów sądowych następuje na wniosek. Autor petycji domaga się, aby dane, które są w tym wniosku, zostały objęte tajemnicą. Wydaje się, że ten wniosek, który jest kierowany do sądu – jest pewna analogia do poprzedniej petycji – to pewne żądanie od sądu. Nie dotyczy samej materii rozpatrywanej przez sąd w tej konkretnej sprawie, która toczy się przed nim. Tak naprawdę to postępowanie, wniosek, to prawo do sądu. Wydaje się, że autor petycji ma sporo racji. Może powinno to być zupełnie oddzielne postępowanie, a jedynie wniosek z niego, postanowienie końcowe, powinno być załączane, a nie całość. Oprócz problemów, które są w petycji wymienione, których nie będę przytaczał, może to się wiązać także ze znacznymi konsekwencjami na przyszłość. Osoba, która przegrała proces, została zobowiązana do jakichś spłat, a na podstawie takich danych, że ktoś np. jest ciężko chory, może unikać zobowiązań, licząc na to, że po pewnym czasie zanikną. Spotkałem się z taką sytuacją, w której osoba ciężko chora, na śmiertelną chorobę, jedna z wielu w danym procesie, jako jedna z nielicznych nie została zaspokojona z uwagi na to, że osoba do tego zobowiązana, przeciągając sprawę liczyła, że nie będzie już miała komu tych pieniędzy zwrócić. Oprócz zwykłych, ludzkich spraw, które należy ujawnić sądowi, które w ogóle nie mają wpływu na przebieg postępowania, te dane mogą rzutować na zachowanie strony przeciwnej.

Bez analizy tego wpływu na przyszłe zachowanie stron, w podobnym tonie jest opinia Biura Analiz Sejmowych. Rzecz jest istotna. Szkoda, że żądanie tej petycji w zasadzie nie dotyczy tego, aby wyłączyć to do zupełnie innego postępowania. Strona pozwana nie jest uczestnikiem takiego pozwania, bo dotyczy ono jednej kwestii – zwolnienia od kosztów czy też ustanowienia adwokata z urzędu. To też jest zwolnienie od kosztów, choć spotkałem się kilka razy z sytuacją odmowną. Dane zostały i strona przegrywająca sprawę została obciążona kosztami zastępstwa procesowego, a jednocześnie brak zwolnienia strony przeciwnej sąd uzasadnił nieskomplikowanym charakterem sprawy. Była tu nierówność stron, bo druga strona miała zwrot, czyli jak rozumiem dla drugiej strony sprawa miała charakter skomplikowany.

To wszystko z mojej strony. Wydaje mi się, że powinniśmy wystąpić z dezyderatem. Może dobrze, gdyby zawierał on także sugestię wyłączenia tego postępowania, jako odrębnego. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych można obecnie składać nie tylko w sądzie, gdzie toczy się postępowanie, ale również właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Jest on rozpatrywany w sądzie, gdzie toczy się proces i jest tam prze-

syłany, ale miejsce złożenia tego wniosku niekoniecznie musi być tam, gdzie toczy się proces. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Wydaje się, że petycja jest absolutnie merytorycznie uzasadniona. Pozostaje pytanie jak to zrobić i kto ma się tym zająć. Aby Komisja podjęła inicjatywę ustawodawczą, celowym byłoby uzyskanie pewnych informacji od ministra sprawiedliwości. Po pierwsze, konieczna jest ocena merytoryczna każdego z elementów tej petycji, po drugie, informacja czy zdaniem ministra sprawiedliwości coś jeszcze należałoby zmienić, aby wprowadzić rozwiązanie zgodne z duchem petycji oraz po trzecie, informacja o skali zjawiska i liczbie wniosków o zwolnienie z kosztów sądowych składanych w skali roku. Fakt, czy następuje zwolnienie, czy nie, jest wtórny, bo mówimy tu o aktach, czyli rezultat nie ma znaczenia. Te elementy pozwoliłyby na przygotowanie projektu ustawy wraz z uzasadnieniem, gdyby Komisja po uzyskaniu odpowiedzi uznała, że należy podjąć taką inicjatywę.

Przewodniczący poseł Jan Sławomir Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Rozumiem, że będzie to dezyderat do ministra sprawiedliwości, wskazujący także szerszy kontekst problemu i na ile Ministerstwo Sprawiedliwości ten problem już dostrzegło, czy trwają prace. Bez wątpienia, wymaga to właściwego uregulowania. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła decyzję o wystąpieniu z dezyderatem w tej sprawie do ministra sprawiedliwości.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Mamy kwadrans przerwy. O godzinie 11.30 będzie kolejne posiedzenie naszej Komisji, na które zapraszam.